

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRavnost

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVI-
ISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

ST. 248 (NO.)

Posamezna številka 3c

LLOYD GEORGE PONOVNO ZAVRNIL PREMOGARSKE ZAHTEVE

ZAHTEVA, DA PREMOGARJI GARANTIRajo ZVIŠANJE PRODUKCIJE.

LONDON, 10. okt. — Navzlic svarilom poslancev delavske stranke v angleškem parlamentu, češ da se bodo stavkujočim premogarjem pridružili tudi železničarji in transportni delavci, se je ministrski predsednik danes pred poslansko zbornico izjavil, da vlada ne bo privolila v nikako zvišanje plače, ako delavci ne dajo garancije, da se bo z zvišanjem plače zvišala tudi produkcija.

Do sedaj so delavci dosledno oklonili podati slično garancijo.

Poslanska zbornica se je bavila z resnim položajem, ki ga je ustvaril štrajk premogarjev, celih pet ur. Ravno predno se je zborovanje začnalo in se je debatiralo na vseh straneh, kako naj bi prišlo do poravnave, se je dvignil Lloyd George in je izjavil, da vlada ne more sprejeti nikake poravnave sedanjega spora, ki bi bila samo začasnega značaja. Dejal je, da polovičarski kralki ne bodo rešili položaja.

Nato je povabil premogarje in lastnike, da pridejo do medsebojnega dogovora, ki naj bi imel za posledico višjo produkcijo.

Kakor znano zahtevajo premogarji samo dva šilinga zvišanja na dan. Debata, ki se je vrnila v poslanski zbornici, je bila zelo resna, in slišati je bilo kako redko kako rezko ali intolerantno izjavo.

Medtem ko so se vrstile debate v poslanski zbornici, se so tudi vršila zborovanja železničarjev in transportnih delavcev, na katerih se je ukrepolo, da li se pridruži tudi stavkujočim premogarjem. Toda vse te seje so se vršile za zaprtimi vrati in prišlo ni do sedaj še do nikake definitivne odločitve.

Pričakuje se, da se bo to vprašanje rešilo jutri, ko se vrši konferenca takozvane delavske "trozvez".

Poročila o zapiranju raznih industrij prihajajo iz vseh krajev. S tem postaja položaj čim bolj brezupen, dasiravno se v nekaterih krogih še vedno izraža upanje, da bo prišlo do poravnave v doglednem času.

Prvi nemir, ki je v direktni zvezi s premogarsko stavko, se je primeril v Ton-Y-Pandy v provinci South Wales in sicer opolnoči, ko se je več mladih premogarjev zbralo skupaj in pričelo peti pesem, "Rdeča zastava", nakar je posredovala policija. Metalo se je kamenje, toda policija je množico končno razpršila.

Sir Robert Horne, predsednik trgovskega odbora, je danes pri otvoritvi parlamenta izjavil, da je vlada odprt za vsake vrste sugestije, za mirno rešitev problema. Apeliral je na zbornico, da se vzdrži vse trpkosti, rekoč, da se zadeva ne bo rešila z napadanjem, temveč samo z dobro voljo in z zdravo razsodnostjo.

Naslikal je zelo črno sliko položaja, ki bo nastal, ako štrajk ne preneha. Tovarne se zapirajo, je dejal, in se vsakim dnem izgubi delo kakih 100.000 mož. Pod temi okoliščinami bi se moralno polagoma ustaniti ves prost.

Kot izgleda nocoj, bo prenehalo z delom 25.000 londonskih transportnih delavcev, ki so na svojem zborovanju v soboto glasovali za podporo v polni meri štrajkujočim premogarjem.

Imelo se je glasovati za končno akcijo, toda navzdol se je sklenilo, da se stvar preloži na jutri. Medtem pa se je naročilo krajevnim organizacijam unije širokemu deželu, da so pripravljene na štrajk. Ako bi zavrnali vsi transportni delavci širokemu deželu, tedaj se računa, da bo prizadetih kakih 180.000 mož.

Nocoj se tudi naznanja, da se promet vseh potniških parnikov med Anglijo in Irsko popolnoma preneha. Izjemo bodo tvorili le parniki za poštne pošiljkatve.

Tudi železnice so pričele z omejevanjem vožnje. Iz Middleborough občine se poroča, da je tamkaj približno 30.000 mož izgubilo delo kot posledica premogarske stavke.

New York, 19. okt. — Premogarska stavka v Angliji ne bo na nikak način vplivala na stanje meškega premoga v Združenih državah, in medtem ko je možno da se bo eksportna cena premoga zvišala, pa ameriški kanzumenti eksportnih družb, ki pravijo, da se ne bo eksportiralo več premoga kot se ga je dosedaj.

Palmer zopet obljubuje.

Washington, 19. okt. — Tajnik justičnega departmента, A. Mitchell Palmer, je zopet pričel staro pesem o znižanju cen. Posvetoval se je s predsednikom premogarskih magnatov, D. B. Wentz-em in sklenila sta, da se sklice zborovanje vseh premogarskih operatorjev širokemu deželu, ki se ima vršiti v Clevelandu. Namen tega zborovanja bo baje, da se doseže znižanje cen pre-mogu.

Toda to še ni vse. Vlada zo-pet obljuhlja, da bo podvzela korake, da ne bo samo ostalo pri padanju cen na papirju, tem več da bo padanje cen poznati tudi v ljudskem žepu. Podalo

se je "definitivna zagotovila", da bodo padanje cen živiljenskih potrebščin občutili konzumente že v teklu dveh tednov.

Izjavila se tudi, da se vlada zaveda, da od vsega kriča o padanju cen dosegaj ljudstvo ni imelo nič koristi, temveč da je vse ostalo v žepih raznih veržnikov.

Resnica je sicer, da morajo farmerji prodajati živilino in poljske pridelke za skoro polovicno manj kot pa pred pol letom toda to se dosedaj še popolnoma nič ne pozna, pri ceni, ki jo mora končno plačati konzument.

Bomo pač videli, ako se bo res

napravilo kaj stvarnega v tem pogledu, toda skušnje iz preteklosti nas navdajajo z bojaznjijo, da bo najbrže zopet vse ostalo samo pri besedah.

WRANGLOVE ARMADE SO TEPENE.

London, 19. okt. — Glasom breznične brzjavke iz Moskve so boljševiške čete porazile ar-mado generala Wrangela, ki je operirala v okrajih Nikopol in Harkova, to je severovzhodno od krimskega polotoka.

Glasom istega poročila so so-jetske čete pri tem zajele velike količine vojnega materijala in uničile dva infanterijska polka Wranglove armade.

— Poročila sta se Maks Cer-nel, 3477 Barley Rd. in Maria Brice, Bading ave. Obilo sreče v novem stanu!

— Mrs. Katarina Mikulič, ro-

dom Hrvatica, ki je pred nedav-

nim časim skušala povzročiti sa-

momor, ko se je hotela utopiti,

pri čemur je izgubila življenje,

ker sta povzročila objavo ko-

munističnega manifesta v listu

"Revolutionary Age."

Kdo je bil francoski "zastopnik" pri Hardingu?

WILSON BO MORDA ZAHTE-
VAL OD HARDINGA DA
NAVEDE IME.

Washington, 19. okt. — Grof Debeau, turkajšnji francoski zastopnik, se je izjavil, da francoska vlada ni nikogar poobla-stila, da bi se približal senatorju Hardingu s sugestijo, da vo-dit pot v stvarnosti nove svetovne

zvez.

Iz Bele hiše pa prihaja poročilo, da se bo predsednik Wilson morda obrnil na senatorja Hardingu, da pove ime "zastopnika" francoskega naroda, ki je po Hardingovi izjavi prišel k njemu in ga prosil, da prevzame vodstvo pri organizirjanju nove svetovne zvez.

Demokratični vodje so prepri-

čani, da je Wilson s svojim pi-

smom, s katerim je prisilil Hard-inga, da je priznal, da ni bil pri njem vladni zastopnik Fran-

cije, postavljal v zelo nerodno po-

zicijo, ker po njihovem mnenju je Hardingov govor v soboto

npravil vtis kot da je francoska

vlada poslala svojega odpo-

slanca, da se posvetuje s Hardingom.

OBRAVNAVA PROTIV RUTH- ENBERGU SE JE PRIČELA.

New York, 19. okt. — Poroča iz dyanajstih mož, ki se je izbrala izmed 100 poklicnih, in ki bo odločala v slučaju čikaškega odvetnika Fergusona in C. E. Ruthenberga, bivšega Clevelandčana, je dovršena. Enajst izmed poročnikov je tujerojenih Amerikancev, eden pa je Iree. Oba sta obtožena kriminalne anarhi-je, ker sta povzročila objavo ko-

munističnega manifesta v listu

"Revolutionary Age."

NOVA REVOLTA V MEHIKI?

Vera Cruz, Mex., 19. okt. — Brzjavke poročajo, da je v državi Puebla nastala oborožena o-

pozicija proti novi mehiški vladi, kateri načeljuje Obregon.

Poroča se, da se je podovelj-

stvu nekega generala Carran-

zovega režima zbrala četa, se-

stoječa iz 3000 mož, ki se je o-

borožila ter zaprisegla, da bo

preprečila, da bi general Obre-

gon zasedel predsedniško mesto.

— V četrtek, 21. oktobra ob

7. uri zvečer se vrši izvanredna

ter zelo pomembna seja delničar-

jev društvenih zastopnikov Slo-

venskega Doma v Collinwoodu.

Naj ne manjka nikogar!

— Pismo iz domovine ima v

našem uradu Charles Trinajstič.

— Vrhunce vseh svojih do-

veznih določitev dram. dr. Ivan

Cankarja bo pač vpravilno

farse "Pohujšanje v dolini šent

florijansk".

George Novačič, ki ima biv-

nicu na 694 E. 200 St. se je mo-

ral pred sodnikom Silbertom za-

govarjati zaradi kršenja prohi-

bicije. Silbert ga je obsedil na

\$200, toda Novačiču se je zdelo

to preveč in se je napram sod-

niku v tem smislu izrazil. Zato

mu je sodnik "primazal" še \$300

izpod peresa našega velikega

pisatelja in dramatika Ivan Can-

karja. To naše marljivo dra-

matično društvo bo vpravilno o-

menjeno predstavo že to nedeljo

24. okt. in sicer kot po na-va-

dolini, popoldne in zvečer. Društvo

je zastavilo za to prizoritev svo-

je najboljše sile in pričakovati

je, da nas bo s svojo predstavo

zopet presestilo s svojim iz-

bornim igranjem.

Grška konstitucija ne dovo-

luje morganatičnih ženitev in

bila je potrebna akcija od stra-

nih parlamentov, da je Mlle. Manos

postala grška kraljica.

Ako je vest o Aleksandrovi

smrti resnična, tedaj po brez-

droma nastala nova zmešljava

z ozirom na izbiro novega kra-

lja. Aleksander ima še dva

brata, Georgija in Pavla in dve

sestri Heleno in Ireno. Brez dvo-

ma je, da bodo pri izberi nove-

ga monarha zopet odločale za-

zbornim igranjem.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Coronation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier	1 year \$5.50, 6. mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail.	1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.	
United States	1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00

Europe and Canada .....

1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastue in izdaja za Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo.

CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) OCT., 20th, 1920

104

UČITELJSTVO IN SEDANJI ČASI.

Te besede se mi zdijo kot da sugestirajo dobo boja, v kateri naj bi bile vse naše energije napete do skrajne meje. Zdi se mi, da tako pridiganje ogroža intelektualno in moralno zdravstvo, in celo fizično zdravje, ako nameravamo vedno vzdržati to ekstremno točko napetosti. Dandanašnja družba ne trpi toliko vsled premovala dela kot vsled neredne in nepravilne razdelitve dela. To povzroča hude krize, ki so posledica neravnovesja socijalnega organizma — neravnovesja med onimi, ki delajo preveč in onimi, ki delajo premalo, in pa med normalnimi potrebami ljudi in pa med preobteženjem njihove energije. Zdi se mi, da je to neravnovesje karakterističen prikaz modernega časa. To je resna nevarnost, kajti izpostavlja nas izmučene in s popolnoma izčrpanimi živci na rob vsem prenapetim mislim in strastem. Jaz vidim rezultate tega položaja v tekoči svetovni zmešnavi socijalne brezbrzdanosti, v konfuziji duha, ki je bil karakterističen za Evropo izza julija 1914. Mi si moramo prizadevati ozdraviti ta položaj s tem, da uvedemo v naš vzgojevalni sistem ideal harmonije — harmonije v skupnem človeškem delu, v boljši razdelitvi dela, v prireditvi dela vsakega posameznika v soglasju s potrebami vseh.

Razdelitev dela med vse, s čemur se že vnaprej priznava obveznost napram delavstvu, je osnovni princip, ki ne more postati efektiven, ako se človeška družba ne podredi koreniti preuredbi, ali celo revoluciji. Naše šole naj bi učile potrebo vsiljenja tega principa, one naj bi povzdigvale delo — zdravo vrlino dela. Toda pokazati bi tudi morale, da je nadvse važno, da je to delo, kot sem ga zgoraj imenoval, "harmonično". Naše šole bi morale najti srednjo pot med specijaliziranjem in splošno izbiranjem, med vežbanjem za naloge, ki so koristne človeški družbi in pa med pripravljanjem posameznika za vživanje višjega duševnega veselja. Gojiti je treba teh pridnosti in tudi navado neodvisnega razmišljanja. Za dosego slednjega se bi moralo preskrbeti vsakemu posamezniku potreben minimum prostega časa, ko bi bil popolnoma svoboden. V vašem gorečem pospeševanju socijalnega napredka "do skrajne meje" se ne sme pozabiti na počitek in okrepčanje vsake posamezne duše, kjer zamore vršiti svojo sveto pravico, da se namreč vsakdo pogovori sam s sabo, da srka moči iz tajnega vi-

ra svojega lastnega bitja. Močan narod mora imeti tudi močne, neodvisne mislece.

Na poti od teh splošnih principov k rečem, ki se jih da napraviti danes, naletimo v prvi vrsti na vlado, ki gleda na to, da se možgani prikrojajo tako, da služijo njenim namenom.

Mi bi se moralni učiti od načina, po katerem se je intelektualnim razredom v Rusiji med leti 1905 in 1914 posrečilo oblikovati misel ruskega naroda celo pod opresivno in avtokratsko vlado. Navzlic tiranski cenzuri so bili zmožni razširjati najdrznejše misli med najširše razrede družbe. Velika zmota je držati se stare misli, ki je vseobča v Franciji, da je ruski narod najbolj neveren v Evropi in pri tem pregledati veliko izpremembo, ki se je završila v teku onih petnajstih let in brezmejno že po čitvu in znanju, ki se je nedavno zbudila v oni deželi.

Imam čast poznati nekaj največjih duhov Rusije, mož, ki so se posvetili vzgoji svojega naroda. Eden izmed njih mi je povedal, da so carjevi cenzorji zaplenili okrog štirideset njegovih knjig. Ko sem mu izrazil svojo simpatijo, mi je smeje odvrnil: "O, to ni nič, 120 knjig je srečno prišlo skozi." Ta mož je posvečal svoj čas izdajanju dolge vrste poučnih knjig, katerih namen je bil poučiti navadno ljudstvo o osnovah znanosti, umetnosti in socijalne ekonomije. Razvil je čudovit talent kot poljuden enciklopedist za izobrazbo svojega naroda.

Seveda to je bil izreden slučaj. Toda jaz mislim, da bi bilo dobro, ako bi skupine naših inteligentov izdajale vrste poučnih del vsespolnega značaja, ki naj bi obsegala politično, socijalno in literarno zgodovino, civilno moralno in znanstveno misel, na kateri način naj bi se jih oprostilo krivih tradicij, zmot in predvodov, s katerimi so sedaj prepletenci.

Celo naše najčistejše oblike literature so prepojene s temi predvodki in zmotami. Ni le znanje tujih pisateljev, ki je dodeljeno našim otrokom, omejeno na minimum, temveč tudi izbera francoških pisateljev, katere se daje za čitivo, je pod vplivom političnih namenov, in omenjena je v prvi vrsti na klasične avtorje enega ali dveh stoletij kraljeve dobe. Ti pisatelje predstavljajo le eno dobo, morda ne bolj bogato in bolj resnično francosko, kot so druge dobe v naših desetih stoletjih literarnega življenja.

Naloga modernih učiteljev bi morala biti v prvi vrsti, da odstranijo predvodke, ki ločijo ljudi. Sprejmimo staro geslo Voltairovo: "Strimo pošast!" in uporabimo je pri novih počastih, ki nam zastavljajo našo pot. Oborimo se za ta boj s skladnicami, izbranimi iz orožarne svobodomiselnih pisateljev Francije, onih vodij dvoma in ironije, Montaigne, Rabelais in enciklopistov. V istem času dajmo učiti naše otroke spoznavati in ljubiti njihovo resnično domovino, katere meje niso omejene na ozke fizične črte, temveč domovino, ki objema vse človeštvo. Seznamimo jih z njihovimi tujimi brati, ustavimo vez med njimi v obliki malih knjig in bajev, potom osebnega dopisovanja med otroci raznih narodov, potom prevodov, in pouka, potom izmanjave učiteljev in potom dijaških potovanj.

In končno, dajmo razviti individualno iniciativno. Vzbudimo v naših otrocih ogenj navdušenja in upanja, in pripravimo našo prihodnjo generacijo za velike dogodke, ki so pred nami, dogodke, ki se jih ne da izvesti brez boja.

Strassburga v Berlin, Toda odkar je čakal v Belfortu, ga je mučil nemir. 7. zbor, ki je imel nalogo strati prehod v Črnem gozdu, je bil dospel na mesto v nepopisni zmešnavi, nepočustveni in v pomankanju vsega. Iz Italije so pričakovali tretjo divizijo; druga brigada konjice je ostala v Lyonu zaradi strahu pred ljudskim gibanjem; in tri baterije so bili izgubili na poti, da nihče ni vedel, kam. Vrh tega je vladalo nenavadno pomankanjanje: belfortska skladnička, ki bi morala preskrbati vse, so bila prazna. Niti šatorov, niti kotrov za kuho, ne zdravil, ne flanelastih pasov, ne vojnih kovačnic, ne uzd za oknje. Niti enega strežnika za bolnike, niti enega vojaškega rokodelca. V zadnjem trenotku je prislo na dan, da manjka trideset tisoč izmenjalnih kosov, nepogrešljivih za rabo pušk; trebalo je nalač poslati častnika v Pariz, pa še ta jih je prinesel jedva pettisoč, ki jih je s trudem izdržal. Kar ga je tesnilo z druge strani, je bila brezdelnost. Ze dva tedna so stali tu, zakaj niso udarili naprej? Dobro je čutil, da je vsak dan zamude nepravljiva napaka, ena možnost znaže manj. In pred zasanjanim načrtom se je vzpenjala resničnost izvrševanja, to, kar je imel slišati pozneje, o čemer mu je govorila plaha in nejasna zavest: sedem zborov armade razširščenih, razsejanih ob meji, od Metza do Bitscha, od Bitscha do Belforta; številna povsod nepopolna, tako, da je znašalo tistih štiristotrideset tisoč mož v resnici kvečjemu dvestotrideset tisoč mož; generali ljubosumni drug na drugega, vsakateri zase trdno odločen, izvojevati si marsalško palico, ne da bi pohitel sosedu na pomoč; najstrašnejša nepravidnost, ker sta se zgodili mobilizacija in koncentracija naenkrat, da se pridobi časa, in posledica tega — brezupna zmešnavjava; naposlед — počasna paraliza, prihajajoča od zgoraj, od bolnega cesarja, nezmožnega točnih ukrepov, ki se je pripravljala, da zgrabi vso armado, jo razorganizira, uniči in potisne v najhujšo pogubo, ne da bi se mogla braniti. Nad gluho neudobnostjo čakanja, nad instinktivno grozo tistega,

Cloveštvu lahko vse doseže. Čudoviti napredek znost v teku zadnjih sto let, in posebno v zadnjih dvajsetih letih, je popolnoma izpremenil pogled človeškega uma v bodočnost, ta zmagoščni pohod človeškega duha pokazuje neomejene možnosti naših upravičenih upanj. Toda ravno v tem trenotku so evropski narodi sklenili napraviti korak nazaj, skočiti v brezdrobno narodnostne strasti, patrijotične vojne in one grozovite, najgnusne podivjanosti, ki žre naše moro in kri.

Zganimo se! Naprimo naše energije, zaobljubimo naše upanje in vero v veličastno bratsko bodočnost, in zavrnimo duh dvoma in zanikanja, ki časti morilske male preteklosti!

Veliki možje srednjega razreda v Franciji in Angliji, ki so v živahni zrelosti njihove epohe dosegli revolucije zadnjega stoletja in ustanovili svojo vlado na opustošenih kraljevskih tronih, skušajo sedaj diktirati človeštvo: "Do tu greš, in nič naprej!"

Toda ti pojdeš naprej navzlic temu. Nobena stvar te ne ustavi. Cloveštvu, to je zakon! Zakon nepremagljivega duha, ona razsežnost neskončnosti, cna božja iskra, ki je v nas, in ki bo skušala razsvetljevati s svojo inteligenco in ljubezni nekoliko več velikanske noči, ki nas obkroža, dokler bodo živelji ljudje.

KONTEST ZA PRIDOBIVANJE NOVIH NAROČNIKOV.

Ameriška Jugoslovanska Tiskovna Družba, ki izdaja delavski dnevnik "ENAKOPRavnost" je sklenila prirediti velik kontest ali tekmo za pridobivanje novih naročnikov. Tekma bo trajala dva meseca, in sicer se prične 1. novembra 1920 ter se konča s 31. decembrom 1920. Te tekme se lahko vdeleži vsak naročnik našega lista. Kdor pa še ni naročnik in se želi vdeležiti iste, naj obenem s prijavo pošlje naročino za celo leto. Sklenilo se je pa tudi, da se bo vse one, ki se bodo v tekmi najbolj odlikovali poleg 25 provizije nagradilo še s posebnimi darili. Nagrad je 8 in sicer so sledče:

1. Zlata žepna ura.
2. Zlat prstan z napisom "Enakopravnost".
3. Zlata kravatna igla.
4. Cekin za \$5.00.
5. Fountain pero.
6. Dr. Kernov angleško-slovenski slovar.
7. Poezije Ivana Zormana.
8. Roman "V močvirju velemesta".

Prvo nagrado dobi oni, ki bo nabral največ novih naročnikov, in ostala darila se bodo razdelila po sorazmernem številu pridobljenih naročnikov. Za tekmo se šteje samo nove naročnike.

Rojaki, prijavite se k tej tekmi, za katero boste ne le vrlo poplačani v obliki nagrade, temveč tudi z zavetjem, da ste nekaj storili za delavsko podjetje, ki je edino te vrste med ameriškimi Slovenci. Agitacija za naš list ni težavna, kajti vsakdo ga pozna kot nevstršnega branitelja delavskih pravic. Torej delavci, na dan, pridobite novih naročnikov in razširite naš list v vsako slovensko delavsko hišo v Ameriki.

Prijava za kontest se konča 25. oktobra 1920. To je na delo!

DOPIS.

Nekateri si predstavljajo, da je ideja tukajnjega S. N. Doma popolnoma umrla. To si predstavljajo gotovo radi tega, ker je bilo dano v javnost, da se začne z delom, že prošlo pet let, kar pa se ni zgodilo. Da, misel je bila plemenita, zapre se bile pa močnejše od misli, in sicer: prvi še nismo bili dosti močni v financi, drugič pa tudi ako bi bili dosti močni finančno, bi ne bili mogli dobiti potreben material za zgradbo S. N. D., tako, da bi bil dovršen pred zimom; toraj nam ni preostalo drugo kot počakati na prihodnje leto. S. N. Dom lastuje sedanjo do \$23.000.00 vsega premoženja. 10. oktobra je imel stavbini odbor svojo sejo, na kateri je zaključil, da bodo odvajali naprej stalno v akciji, da se gotovo vse potrebitno pripravi čez zimo in da bo tem laži začetek zgradbe S. N. Doma zgodil spomlad.

Zato apelira stavbini odbor na vse direktorje S. N. D., da se bolj redno vdeležujejo direkторskih sej, ker tam bodo vse pojasnjeno, kaj dela stavbini odbor, ostala dela se bodo delila pa vsem drugim direktorjem. Ako ste vsi navzoči, se lahko vse delo odpravljajo točno, ako pa izostajate od sej je gotovo tudi delo zanemarjeno.

Vsa dobro ve, da se redna direktorska seja vrši vsako četrtek nedelje popoldan pri A. Virantu; zato je nepotrebno čakati takojkovega poziva, kajti akademno razpisne karte par dni pred sejo, se zgodi da jih samo nekateri dobijo pravčasno, ostali pa morda dva ali tri dni po končani seji.

Cenjene delničarje pa prosim, da gredo kolektarjem S. N. D., kateri Vas obiskujejo tudi v finančnem oziru na roke po najboljši možnosti, da kolikor mogoče podpremo blagajno v tem kratkem času, da nam bodo tem laži začeti.

V pospešitev blagajne S. N. D. se priredi domača zabava dne 24. oktobra, to je na nedeljo ob 7. uri zvečer pri A. Virantu, samo za slovensko občinstvo; pleš na harmonike, vstopna prosta za oba spola, vse o stale ugodnosti in veselje boste pa sami videli ter uživali. Upam, da ne bode Slovenca ali Slovence v Loranu, ki bi izostal od te pristno domača zabave.

Toraj na svidenje 24. oktobra zvečer!

J. K.

Toda mogočen drget je prešel Pariz; in se je spominjal tistega gorečega večera, ko se je valila množica po bulvarjih in to tolpe vihtele baklje ter kričale:

"Berlin! V Berlin!"

Pred mestno hišo je slišal še žensko, ki je stala na kočijaškem sedežu, krasna, visoka ženska s profilom kraljice, ogrnjena z gubami trikolore in pojoča Marseljezo. Ali je bila torej laž, ali ni govoril utrip sira Pariza? In tej nervozni vzhodenosti so sledile karor vedno pri njem, ure grdega dvoma in studa: njegov prihod v vojašnico, adjutant, ki ga je sprejel, seržant, ki ga je dal oblecil, okužena, smradljiva soba za moštvo, robata kamaradstvo z novimi tovariši, mehansko vežbanje, ki mu je trlo ude ter pritiskalo na um. Vendar se je navadol pred pretekom tedna in ni čutil več odpora v sebi; a navdušenje se je začelo iznova, ko je polk najadnje odrnil proti Belfortu.

Ze prvih dni je bil Maurice preverjen o popolni gotovosti zmage. Njemu je bil cesarjev načrt jašen: vreči v Reni štiristo tisoč mož, prekoračiti reko, preden so Prusi pripravljeni, pognati silem klin med severno in južno Nemcijo; nato pa s kakrsnimi koli sijajnim uspehom nemudoma primorati Avstrijo in Italijo, da se pridružita Francoski. Ali ni nekaj hipov krožila vest, da se 7. zbor, ki mu je pripadal tudi njegov polk, vrkca v Brestu, izkrcia pa na Danskem in tam izvrši obrat, ki bi prisili Prusijo pridržati eno svojih armad? Vse je bilo tako, da je Prusija imela biti presečena, stisnjena od vseh strani, zdobiljena v nekoliko tednih. Navaden vojaski izprehod, iz

kar

(Nadaljevanje s 1. strani)

nastopu meščanskih strank iz volili že 5. Letoš upaj dobiti socialistični ducat državnih kongresmanov iz mesta, in enega ali dva iz dežele. Izobčenje socialistov, ki je nasprotno osnovnim principom ameriške vlade, je napravilo iz socialistov, ki so bili za časa vojne med izvrzenci, zastopnike reprezentativne vlade in pravice manjšin.

Fakt je, da socialistični program, dasiravno brezdomno radikaljen, ne vsebuje ničesar, kar bi spominjalo na revolucionarno rusko frazeologijo, in ničesar, kar bi v najmanjši meri prestrašilo povprečnega Amerikanca, ako bil ne bilo imena, socialistične stranke. Zahteva se razpustitev sedanje lige narodov in ustvaritev demokratičnega mednarodnega parlamenta, priznanje Rusije, odpravo diplomatskih in vojaških metod za protekcijski ameriških interesov in koncesij v inostranstvu.

NAŠI ZASTOPNIKI

Izven Clevelandu, so:
LOUIS VESEL, Gilbert, Minn.
ANTON VIDMAR, Pierce, W. Va.
ANDREJ VIDRIH, Johnstown, Pennsylvania.
LOUIS HRIBAR, Bessemer, Pa.
MARTIN JURKAS, Aurora, Ill.
JOHN BRUS, Lorain, O.
JOSIP CVELBAR, Sharon, Pa.
FRANK POŽENEL, Eckhart, Maryland.
JOSIP ČEBRON, Box 25, Reitz, Pennsylvania.

LOUIS TOLAR, Imperial, Pa.
GAŠPER LOGAR, Niles, Ohio.
JAKOB PREDIKAKA, Staunton, Ill.
JOHN KLOBČAR, Cliff Mine, Pennsylvania.
FRANK KALAN, W. Frankfort Illinois.
JOSIP HRVATIN, — Meadow Lands, Pa.

TOMAŽ OBLAK, Manor, Pa.
ANTON ZORNIK, Herminie, Pa.

ANTON ŽAGAR, Barberton, O.

ANTON BOJANC, Smithfield, Pennsylvania.

FRANK DOBNIK, 29 Danube St., Little Falls, N. Y.

JOHN HUOKLIN, Box 151 Orient, Pa.

ANDREJ OGRIN, West Newton, Pa.

Vsakdó, ki je prijatelj delavstva se naj naroči na naš list, ki zastopa navstrašeno delavske interese ter se vedno in povsod poteguje za koristi in dobrobit delavstva. Gori imenovani zastopniki so opravičeni pobirati naročino in izdajati veljavna potrdila.

Upravnštvo
"ENAKOPRAVNOST".

POZOR, ROJAKI V PENNSYLVANII.

Rojake po državi Pennsylvaniji obveščamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik g. Josip Ivanetič,

ki je upravičen pobirati naročino za "Enakopravnost", izdajati polnomčna potrdila ter sprejemati druga dela, spadajoča v tiskarsko stroko.

Rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo povsod na roko.

Uprava "Enakopravnosti"

"ENAKOPRAVNOST"

Uveditev ustavnih pravic svobode govora, časopisa in zborovanja, zavrnitev češkijažnega zakona in pomilovanje političnih letnikov. Izjavlja se proti deportaciji tujev sami radi političnega naziranja, proti uporabi sodnih ukazov delavskih sporih, za usiljenje 14. amendmenta, za nacionalizacijo železnic, ekspresne službe, telegrafa, rudnikov, oljnih vrelecev, klavnic, elektrarn bank in zavarovalnic in vseh drugih hudočnih naprav. Priporoča se potovanje vojnih dolgov, s progresivnim obdavljenjem dohodkov in dedčin in popolno obdavljanje zemlje, ki leži brez keristi. Ta program brez dvoma zastopa članstva in voditeljev stranke. Iizza komunističnega razkola kaže stranka znatno nagnjenje k zmernosti. Sezavzema za parlamentarizem, je politična in demokratska. Voditelji so tudi manj stroga strankarski in priznavajo možnost, da se lahko pride do kake združitve z elementi nepristranske lige in farmersko-delavske stranke. Ako izvolijo letos kakega pol ducata kongresmanov, bodo najbrže pripravljeni sodelovati z nekaterimi neodvisnimi kandidati, ki bodo izvoljeni pod raznimi imeni v raznih državah na zapadu.

AVTOMOBIL NAPRODAJ.

Proda se Chandler avtomobil za 5 oseb. Cena nizka, ako se proda v 14 dneh. Plača se takoj sami polovico, ostanek na obroku po dogovoru. Zglasiti se je na 15711 Saranac Rd. 248-53

Vrednost denarja

sedaj ni stalna in tako torej mi računamo pošiljatve po ceni istega dne, ko nam denar dospe v roke.

Ne odlašajte in pošljite še danes, ko so cene še nizke.

Pošiljatve v lirah

50 lir	\$ 2.80
100 lir	\$ 5.00
300 lir	\$14.50
500 lir	\$23.00
1000 lir	\$45.50

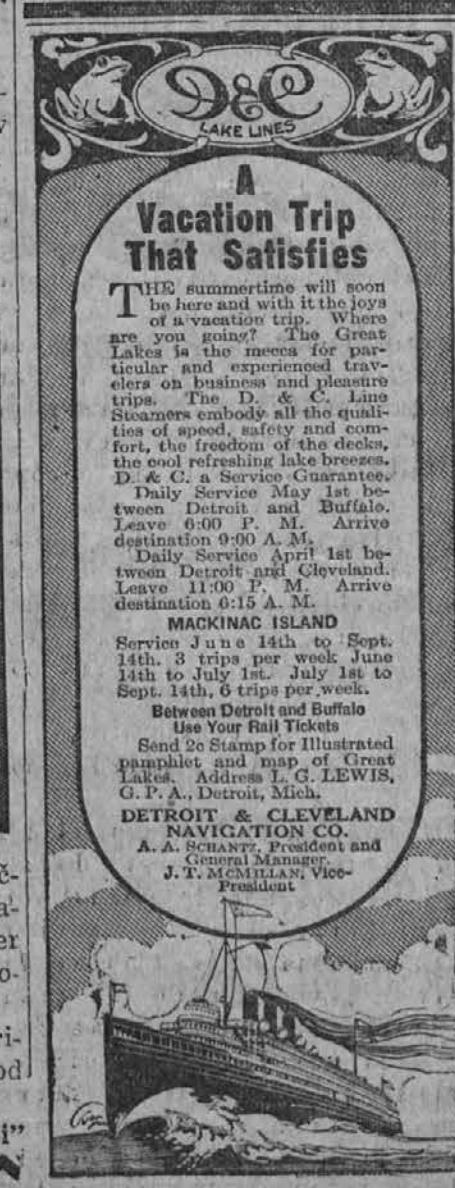
Pošiljatve v kronah

300 kron	\$ 3.00
400 kron	\$ 4.00
500 kron	\$ 5.00
1000 kron	\$ 9.50
.5000 kron	\$48.00
10,000 kron	\$94.00

Pošiljajte denar skozi vašo lastno slovensko podjetje, kjer se vam pošteno postreže v vseh oziilih.

Zupanc & Kaupa FOREIGN EXCHANGE & STEAMSHIP TICKET AGENCY.

6603 ST. CLAIR AVE.
Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 7:30 zvečer. Ob nedeljah od 9. do 12.

"ENAKOPRAVNOST"

— Južni zvečer se vrši direkturna seja Ameriško-Jugoslavanske Tiskovne družbe. Vsi direktorji naj bodo gotovo navzoči.

KUPITE DELNICE SLOV.DEL DOMA V COLLINWOODU.

Poleg vašega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročina obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.

DR. L. E. SIEGELSTEIN
Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specjaliteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave, vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI".

CUNARD LINE

LADJA "SAXONIA"

Odplove 30. oktobra

NARAVNOST DO HAMBURGA

Cena kabini \$180.00 in \$5.00 vojnega davka.
Direktno do Hamburga \$125.00
Oderburgh via Hamburg \$129.20

Zglasite se pri najblžnjemu zastopniku Cunard parobrodne črte.

CUNARD ČRTA

LADJA "PANNONIA"

odplove 9. novembra

proti DUBROVNIKU in TRSTU.

Cena za tretji razred \$125.00. Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri najblžnjemu zastopniku Cunard parobrodne črte.

NA NOVO OTVORJENA RESTAVRACIJA

na VINE STREET EUCLID, OHIO.

Dobra domača postrežba in sveža ter okusno pripravljena jedila bodo vedno na razpolago. Točna postrežba.
Se vam priporočava.

John in Helen Plave

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

3 MAGNIFICENT STEAMERS 3

The Great Ship "SEABEE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"

CLEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO

Leave Cleveland 8:00 P. M. Arrive Buffalo 7:30 A. M.

Arrive Buffalo 7:30 A. M. Standard Time Arrive Cleveland 8:00 P. M.

Companions between Cleveland and Buffalo and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your ticket agent or American Express Agent for information via C. & B. Lines. New Tourist Automobile limit, four passengers, 1500 miles, 1500 lbs. weight, 1500 lbs. wheelbase.

Companions colored sectional puzzle chart of The Great Ship "SEABEE" sent on receipt of five cents. Also ask for our 24-page pictorial and descriptive booklet free.

The Cleveland & Buffalo Transit Company, Cleveland, Ohio.

"The Great Ship "SEABEE" largest and most modern passenger steamer on inland waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.

FARE \$5.56

vabi na zadnjo sejo pred volitvami vse državljanje in državljanke.

Zborovanje se vrši 24. oktobra ob 1. uri popoldne v Virantovi dvorani.

NE POZABITE!

Edino Jug. - Slov. Rudarsko Podjetje V Ameriki

BUTTE ELK PARK EXTENSION MINING COMPANY.

Cast nam je obvestiti vse naše ljudi, da je DRŽAVA OHIO, potem, ko je temeljito pregledala finančno stanje in rekord oseb, ki vodijo rudokope in potem, ko je poslala svojega rudarskega inžinirja, da skrbno pregleda naše rudnike in zračuna njihovo bogastvo, IZDALA DOVOLJENJE, DA LAHKO PRODAJA DRUŽBA SVOJE DELNICE V DRŽAVI OHIO.

S tem povodom je naše družba odprla svoj urad na

310 Sloan Bldg.

823 Prospect ave.

Cleveland, O.

kjer bodo naši rojaki lahko dobili vse informacije o tem našem velikem rudarskem podjetju. Naša družba lastuje sedaj 24 mineralnih polj, ki obsegajo z ostalim zemljишčem okoli 1,200 in to je cel mineralén distrikt. Naravne ugodnosti naših rudnikov so idealne. Niti eno miljo od glavne železniške proge. Imamo dovolj gozda in vode. V glavnem rudniku, ki je 600 čevljev globok, je delo sedaj zelo uspešno in odkrito je preko 40.000 ton rude, ki se lahko takoj melje in spremeni v denar, kakor hitro postavimo naš mlin.—Na novem "John" polju na katerem se sedaj deluje, je najdeno v malih globočini od 25 do 55 čevljev neprecenljivo pogastvo. — Ravno sedaj se postavlja na naših rudnikih nova električna mašinerija, katera velja družbo okoli \$70.000 in katera će biti zgotovljena okrog 1. novembra tega leta. S temi stroji bomo lahko mnogo hitreje in boljše razvijali in izkorisčevali naše rudnike in v sorazmerno kratkem času bomo razpečali velike količine rude, katere vrednost bo iznašala na milijone dolarjev.

NAŠI DRUŽBI JE SEDAJ POTREBEN MLIN, KI BO RUDO IZ NAŠIH RUDNIKOV MLEL IN SPREMINJAL ZA PRODAJO. Z NABAVO MLINA BO NAŠE PODJETJE POSTAVLJENO NA DOBIČKANOSNO PODLAGO. ZATO SEDAJ PRODAJAMO NAŠE DELNICE, DA POSTAVIMO MLIN IN DOVRSIMO POTREBNE NAPRAVE V NAŠIH RUDNIKIH.

V NAŠEM PODJETJU JE DENAR ZASIGURAN VSAKEMU. DO SEDAJ ODKRITO BOGASTVO IN RAZGLEDI NA SKUPNO BOGASTVO DOBLJENO NA DVEH ZAPOČETIH RUDNIKIH KAKOR TUDI V 22 OSTALIH RUDNIKIH, KI SE BODO SCASOMA ZACELI OBRATOVATI, OBETAO. VSEM DELNIČARJEM TEGA NAŠEGA VELIKEGA PODJETJA BOGATO BODOČNOST, KI SE PRIČNE TAKOJ Z NABAVO MLINA.

Naše delnice se sedaj prodajajo po \$3 vsaka. Pri vpisu se plača ena tretina v gotovini in ostatak v 30 ali najdalje v 60 dneh. — Za vsa pismena ali ustmena pojasnila smo vam dragovolje na razpolago in na zahtevo vam pošljemo knjižico v kateri je vse natančno o našem rudniku in podjetju spisano.

Denar je najbolje poslati potom poštne denarne nakaznice ali potom bančnega čeka na ime in naslov:

BUTTE ELK PARK EXTENSION MINING COMPANY.

310 SLOAN BUILDING, 823 Prospect Ave.

Cleveland, Ohio.

ISČEMO ZANESLJIVE ZAS TOPNIKE ZA PRODAJO DELNIC.

LOKALNE NOVICE

— Nenadne smrti je umrl občepoznani rojak, naš delničar in direktor naše tiskovne družbe, Mihail Kuhar, stanovan na 1125 E. 60. St. Pokojni je bil doma iz Doba pri Domžalah na Gorenjskem. Star je bil 47 let ter do goletem prebivalec clevelandsko naselbine. Včeraj je še delal pri barvanju hiš, v katerem posluje bil že več let, pozno zvezcer pa ga je napadla srčna bolez, kateri je podlegel danes zjutraj. Pokojni je bil član društva Vodnikov Venec št. 147 S. N. P. J. Tu zapušča ženo in dve hčeri. Bil je vedno aktiven pri raznih naprednih organizacijah ter splošno priljubljen med rojaki. Blag mu spomin, družini pa naše najiskrenje sožalje.

— Stiri clevelandske banke s skupnim premoženjem \$246,000,000 so se združile ter s tem podjetij v deželi. Prizadete banstvori eno največjih bančnih ke so: Union Commerce National Bank, Citizens Savings and Trust Co., First Trust Bank in pa First National Bank. — Tačko ogromna podjetja so torej našla pot k združitvi, mədtem ko se naše podporne organizacije prepričajo o tem predmetu že leta in ne pridejo nikam. Bodo najbrže počakala, da bodo še druga za drugo v krivo deželo, potem pa bodo vsi problemi rešeni.

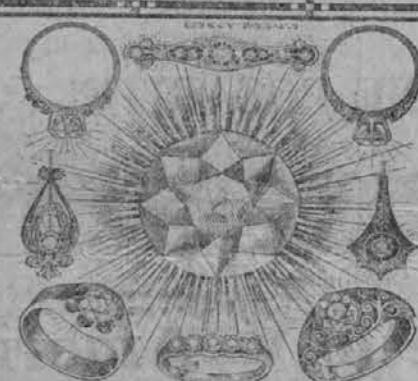
TRUPLO UMLEGA LAKOTNEGA STAVKARJA V CERKVI.

Cork, 19. okt. — Krsto, v kateri se je nahajalo truplo prve-

248

DVA FANTA se sprejmata na stanovanje in hrano. Zglasiti se je na 1029 E. 69th St.

248-50

Vaša prilika in ugodnost,

ČE KUPITE SEDAJ: ODLOČITE SE DANES.
DA BOSTE ZADOVOLJNI JUTRI.

DIJAMANTI, ki prekašajo lepoto in lesketajoči odsev najčistejše vode ter so rezani in brušeni v najfinješih oblikah in kosih, ki se uporabljajo za ustavke 14 karatnega zlata. Eksperti, ki imajo najbolj zasigurano skušnjo o dijamantih, poznajoci njih bistveno karakteristiko, ki določuje vrednost in ceno najdražjim dijamantom, trdijo, da je naša zbirka posebne in ocenljive vrednosti. Za porečna darila so priporočljivi brez vsakega ogovora.

*Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave.
JEWELER AND MUSIC STORE*

VISOKE CENE ŽIVEŽU SO ZBEŽALE!

Ako se oglasite pri nas se boste gotovo prepričali, da ce kupujete živilenske potrebuščine pri nas, si prihranite 15 do 20 percent.

V naši trgovini dobite sploh vse kar potrebujete za vsaki dan. Ako želite, da vam davažamo na dom, pokličte Rosedale 885 — J ali se pa osebno oglasite.

Se priporočamo

BRENČIČ & PUCELJ.

GROCERIA in MESNICA
1171 East 74th Street.

Iščemo 50 slovenskih družin,
ki bi sprejele fante na
stanovanje in

50 slovenskih premogarjev
Premogarji dobijo od \$8 do \$15 na dan
Zglasite se pri

MINERS EMPLOYMENT
AGENCY

88 Public Square.

Cleveland, Ohio.

ga lakotnega stavkarja, ki je umrl v korški ječi, je odneslo v cerkev šest prostovoljev iz Fermova, kjer je bil umrli doma. Ko so prinesli krsto iz ječe, je bila zunaj zbrana velika množica ljudi, ki so se pridružili sprevidu. Takoj ko je bila krsta prinešena iz ječe, se je nanjo priprelo irsko republikansko zastavo. Ravno predno se je dvignilo krsto, da se jo ponese iz cerkve, kjer se je vršila črna masa za pokojnima, je stopil v cerkev angleški častnik, s štirimi oboroženimi vojaki ter je z revolverjem v roki stopil pred duhovna ter mu izročil naznani.

DRUŠTVENO NAZNANILO.

Članstvo društva Carniola 1288 T. M. vabim, da se gotovo vdeleži seje oct. 24. 1920, ob pol devetih ur zjutraj. Na dnevnom redu boste važna točka tikajoča se društvenih pravil ki se mora rešiti. Apeliram še enkrat na vse člane da se odvozete temu vabilu, ker se gre za korist vseh ne pa samo za posameznika.

John Tavčar, tajnik.

ČEDNA SOBA z topoto, električno razsvetljavo se odda v način enemu fantu. Vprašajte na 16007 Saranac Rd. 248-53 SOBA se odda v najem za spati, kopališče in elektrika. Vprašajte na 1219 E. 61st St.

248

DVA FANTA se sprejmata na stanovanje in hrano. Zglasiti se je na 1029 E. 69th St.

248-50

lo, da se pogreba ne sme vdeležiti več kot 100 oseb.

Pohištvo in druga domača oprava, katero ne rabite in vam je v napotjo, je vredna denarja. Mali oglas, za par centov v našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali.

NAZNANILO!

Članstvo, dr. Lunder Adamčič št. 20 S. S. P. Z. je na zadnji redni seji sklenilo, da bo znižalo pristopino za nove pristopne člane, za \$1.00 in to od 1. januarja 1921. Zato vabim one rojake, ki še niso pri nobenemu društvu, da pristopijo k nam. Naše društvo dobro napreduje in je na podlagi naprednega svoj bodomisljnega mišljenja.

LOUIS LEVSTIK
tajnik.

Hiše naprodaj!

Hiša 6 sob, vse moderno urejeno, cena samo \$4,200, gotovine \$1,400.

Hiša 8 sob za dve družini, vse udobnosti, cena \$6,300 gotovine \$1,200.

Hiša, 6 sob, furnez, kopališče, velik lot in garaž, cena \$5,000, gotovine \$800.

Hiša, 10 sob, vse moderno urejeno — furnizi, kopališče, gotovine po dogovoru. Oglasite se hitro na 15813 WATERLOO RD.

vogal 160. ceste pri

Krall & Stakich

Oživljajoče, okrepujoče
Najboljše Allaround
mazilo
za priske, trudne ude in
boleče misice. Neprekosljivo
za drgnjenje.

Rdeče znamke z nakupom
10c ali več.

Phone Wood 180 W
O'NEIL & WHITEHEAD
ELEKTRIČNI
KONTRAKTORJI
Napeljava žice v hišo in
popravila.
15606 Waterloo Rd.

KUPITE DELNICE SLOV.DEL.
DOMA V COLLINWOODU.

Mnogo ponosa je že ustvaril list Enakopravnost v Ameriki bivajočim rojaki. Ali si pa rojaki tega prizadevate spočnavati. Pokažite to v tem, da ste tudi vi ne le samo čitalj list, temveč tudi lastnik. Kupite delnice in postanite njegov lastnik.

NAJBOLJ SVEŽE IN BOGATO
MLEKO TER SMETANA
se dobi pri
slovenskem mlekarju
JOS. KLAVŽARJU
1172 Norwood Rd.
Se toplo priporoča slovenskim gospodinjam.

NEKAJ NOVEGA!!

ZA CLEVELAND JE TRIDEJANSKA FARSA:

"POHUUŠANJE V DOLINI ŠENT FLORJANSKI"

katero je spisal naš nepozabni dramatik, Ivan Cankar,

— in katero priredi —

SLOVENSKO DRAM. DRUŠTVO "IVAN CANKAR"

dne 24. oktobra, v Jos. Birkovi dvorani
popoldne ob pol dveh — zvečer ob pol osmilh.

PROGRAM:

Nastop Mladenek pod vodstvom

V. Lisjak

OSEBE:

Notar, kandidatom v spodniki ..... g. L. Oražem
Štačunar, zapit vaški oderuh ..... g. J. Rasperger
Štačunarka ..... ga. M. Jereb
Cerkovnik, obrita, sladkostna neroda ..... g. J. Mrhar
Debeli človek, vaški policist ..... g. F. Stopar
Popotnik, mlad razcapan človek. J. Krže
Zlodej, zanemarjeni diurnist ..... g. J. Homovec

Vsa fara se vrši v delni Šent florjanski ob današnjih časih.

VSTOPNINA: \$1.00, 75c, 50c.

Orkester pod vodstvom g. Ivanuša.

Ker je to prva predstava, na kateri se bode uprizorilo Cankarjevo delo, zato upamo, da nas bode cenjeno občinstvo posesti-lo ravno tako, kot nas je pri prejšnjih prireditvah. Igra je nad vse zanimiva, dosti humorja in satire. Za resne, ki se zanimajo za Cankarjeva dela, tem bode ravno takoustreženo. Za obilo udeležbo vas vabi, in se vam že v naprej zahvaljuje

ODBOR.

Baileys

Naš Tujezemski oddelek
je na balkonu.

Čudovite vrednosti v zastorih za okna.

\$12.50 IRSKI ČIPKASTI ZASTORI - Iz krasnih vzorcev izdelanih iz močne nit. V beli, rumenkasti in rujavkasti barvi. Par

\$7.95

\$3.95 in \$4.95 Z VZORCI POSUTI ZASTORI. - Majhne zbirke zastorov, enega vzorca se jih dobi od enega do štirih parov. Okrogli robovi. Par \$2.79

\$12.95 RESNIČNI ARABSKI ZASTORI iz francoskih čipk. - Francoska pletenina, z širokimi vzornimi robovi. Par.

\$8.69

sko blago za zastore. - V mnogih krasnih vzorceh. Širokosti do 50 inč. Yard sedaj za \$1.47

98c blago za zastore. - Lepi in najnoviji vzoreci. Od 36 do 42 inč široko. -- Jard za 79c

\$2.69 do \$2.95 blago za zavesi - Velika zbirka zaves, vsebujoča tudi svile, od 45 do 50 inčev široka. Jard po... \$1.95

98c obšit Etamine. - Izredno fina kvaliteta v mičnih vzorceh. Jard široko, ter samo v beli barvi. Jard 59c

\$1.69 do \$2.50 importirano in Kvakar-

DENAR V JUGOSLAVIJO

Pošiljamo hitro, točno in gotovo. Potrdila podpisana lastnoročno od prejemnika prejmemo v najkrajšem času. Prodajamo PAROBRODNE LISTKE na vse črte V in IZ Evrope po originalni ceni. Dobivamo našim potnikom

POTOVALNE LISTINE

kot vse druge potrebne sluše, ter opravljamo tudi JAVNE NOTARSKE posle vseh vrst vestno in točno. Dobivamo vsa potrebna dovoljenja za dobavo kake osebe iz Evrope v Ameriko. Prejemamo denar na

HRANILNO VLOGO

ter plačujemo po 4% obresti. Pricnite vaš račun danes. Največje hranilne uloge izplačamo na zahtevo ugalca brez obotavljanja.

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

New York, N. Y.

NAJLEPŠE! NAJSIGURNEJŠE! in NAJBOLJ UMESTNO!!— je pošiljati denar v staro domovino, preko stare

THE LAKE SHORE BANKING & TRUST CO
E. 55th St. & St. Clair Ave. ... Cleveland, Ohio.

Stara Lake Shore Banka izdaje bančne Menice (For. Draft) katere se TOČNO izplačujejo po vseh jugoslovenskih denarnih zavodih. — Vlagajte vaše prihranke v Banki, katere OGROMNI IMETEK presega sveto \$26,000,000.00.

Mi plačamo 4% na vse prihranke. In vse naše podružnice imajo moženski oddelki, preko katerega vam je mogoče poslati denar svojcem v domovino. Posebno opozarjam Jugoslovane v Collinwoodu na našo novo otvorjeno podružnico na Euclid Ave. in Ivanhoe Rd.

NASLOVI NAŠIH PODRUŽNIC.

E. 55th St. & St. Clair Ave. St. Clair Ave. & E. 125 St. Prospect Ave. & Huron Rd. Superior Ave. & E. 120 St. Superior Ave. & Addison Rd. Euclid Ave. & Ivanhoe Rd.

TOČNOST IN SIGURNOST JE NAŠE GESLO.

Za vsa pojasnila glede pošiljanja denarja, dobivanje vaših rojakov in prialjelj sem, se obrnite na našega upravitelja Inozemskoga Oddelka g. J. B. Mihaljevič, ki vam je vedno pravljil dati prijazno postrežbo in vse potrebne informacije brezplačno. — Pridite osebno ali pišite na

THE LAKE SHORE BANKING & TRUST COMPANY.

E. 55th St. & St. Clair Avenue.

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.

Spisal Vladimir Levstik

(Nadaljevanje.)

"Vražje plerno smo!" govorja poročnik sam pri sebi. "Domačice, na tujem levi; tu bi vzel pekel z naskokom, tam hodijo po naših glavah, kakor se komu zlubi. Zelezni polki — da, da — — Vse to junaštvo je sad poniznosti in krotkosti, v katero smo zakopali svoj talent. Natura je v svojih globinah sita hinavščina, in kadar nas podeli v bajonet, vriska, da sme besneti."

"Premalo Kastek se nam radi," pomisli čez minuto.

Z mehko tesnobo ga prešine dojem zadnjega slovesa: privikrat je videl solze v teh jeklenih očeh. In tisti poljub, kako nicroden je bil, kako sramežljiv in neveš!

Nikoli ga ni poljubljala — na dolgo pot v kraljestvo smrti mu ga je vendar dala s seboj; za svetinjo je spravil njegov spomin. Kako dobra je vendarle; za vse ga je prosila odpuščanja! Mari je bila res kdaj krivična in trda? Sinova misel romha k materi ter jo kleče zahvaljuje za luč in srčno življenje. In nehotne vzdigne gad roko na čelo, kakor bi hotel potipati, ali še nosi dragocene biser, katerega mu je pripela.

"Prismoda! Pusti me." "Gospod lajtnant, za pet ran božih!"

Neverjetno mirna je noč; — zdalje se zdi, da je vse zaspalo. Brez butanja v daljavi bi človek pozabil, kje je. Joži prihaja dolgčas; če bi se vsaj odločilo, naprej ali nazaj! Skoraj pred nosom je ruski jarek, daleje zadaj gozdči; na desni in levi se majčeno vzdiga ravnila, komaj dovolj, da ne vidis nikamor. Dobro, da je ponoc; tako se človek manj jezi. Intuji razgled po zvezdah je lep: glej tam Veliki voz . . . Bogove

ali sedi tudi na ruski strani poročnik ter vprašuje zvezde, zakaj je moral na vojno, ko je vendar Veliki voz povod enak — če ni doma sploh najlepši? Kaj mislijo Rusi pravzaprav, da ne pridejo bliže? Ojačen čakač? Brez skrbi pogleda čez Rus je len v slabu meri . . .

Joža vstane, iztegne glavo. Ničesar ne vidi; polje se kopije v temi, gozdičeva senca na obzoru je črna kot oglje. Rahel veter z one strani češljiva travo in prinosa duh po nezakopanih mrljih. Vseeno je grdo, ako dobro premislil; in muhe, in ptiči, ki prilete in kljuvajo oči. Poročnik se spomni senice, — majhne, trebušate senice, katero je videl predvčerajšnjim zobati strnjeno kri . . . Iz ruskega jarka gomaze pridruženi glasovi; ljudje so tam kakor tu. Joža gleda v noč in nastavlja uho, sam ne vedo zakaj.

"Gospod lajtnant!" ga nedko potegne za blazo. "Gospod lajtnant, nikitrite — Koren jo je izkupil prav tako: pol ure nobenega strela, komaj pa je on pomolil glavo — naravnost v odprtih ustah; še zapreti jih ni utegnil." Joža se ozre: Njegov sluga je, Mrkunov iz Podskale, určalec od njih. Siromak se ne znansko boji za gospoda; najrajsi bi ga skril in v boju sam komandiral.

"Prismoda! Pusti me." "Gospod lajtnant, za pet ran božih!"

Mrkunov Peter se ne da odgnati. Vsi ruski šrapneli ga skrbe manj kakor Joževa držnost: on se nastavlja o blemem dnevu, ne le nočoj. In Peter vleče z obema rokama, da bi podvojil moč svarila. Toda Joža se mahoma ujezi:

"Peter, zdaj pa čisto zaros. — Izgubi se mi, drugače te oplazim s sabljo!"

In jo izdere, napol iz noči. To je druga beseda, ki grde Petraču do živga: domaćin mu

Deške in dekliske spodnje obleke, dobrega izdelka, vredne \$1.50 v razprodaji po 98c

Moške trpežne spodnje obleke, jopice in hlače, vredne \$1.35 — v razprodaji po 87c

Vredne \$1.50 Hanes & Mays 95c

Moške trpežne spodnje obleke \$2.50 vredne 1.69

Moške spodnje srajce in hlače, vredne \$1.50 ..... 98c

Crne satenaste delavne srajce, vredne \$2.00 ..... 1.49

Flanelaste delavne srajce, vredne \$2.00 ..... 1.29

Gornje delavne hlače, vredne \$2.50 ..... 1.79

Moške hlače, vredne \$3.50 ..... 2.29

Moške hlače, vredne od \$4.00 do \$5.00 ..... 2.98

Moške praznične srajce, vredne \$3.00 ..... 1.48

Deške hlače do kolen, vredne \$2.00 ..... od 98c do \$1.39

Moške modre delavne srajce, vredne \$1.50 ..... 98c

Moški sivi in rumenkastozeleni vlneni svedri, vredni \$2.50 — v razprodaji po 81.39

Deški svedri, vredni \$3.00 ..... \$1.39

Deške volnene srajce in hlače, vredne \$1.00 ..... 39c

Moške volaene in flanelaste srajce, vredne od 4. do \$5. .... \$2.79

Moške bombažaste hlače vredne \$5.00 in \$6.00 ..... \$3.48

Deške slike, vredne \$10.00 in \$12.00 ..... \$6.98 do \$8.48

Moške debele bombažaste spodnje obleke, vredne \$2.50 ... \$1.98

Deške trpežne spodnje obleke, vredne \$1.25 ..... 79c

Moški praznični in delavni čevljii vredni po \$4.50 ..... \$2.98

VELIKA IZREDNOST PRI ČEVLIJAH ZA OTROKE:

Moški težki delavni čevljii, vredni \$5.00 ..... \$3.19

Deški čevljii, vredni \$3.50 ..... 2.29

Deški čevljii vredni \$5.00 ..... 3.48

Otročki čevljii, vredni \$2.50 ..... 1.39

Zenski čevljii, vredni od \$6.00 do \$7.00 ..... 3.98

Zbirka ženskih priprrostih čevljev, vrednih po \$5.00 ..... \$2.98

Zenski gorki čevljii, vredni \$4.00 ..... \$2.48

Zenski hišni šolni, vredni \$2.50 ..... \$1.79

Otročki hišni šolni, vredni \$1.00 ..... 59c

Moški hišni šolni, vredni \$1.50 ..... 98c

A. BROFMAN

PRIDITE ZGODAJ!

DRUŠTVO ZAVEDNI SOSEDJE

ŠT. 158 S. N. P. J.

— priredi —

VELIKO VESELICO

v nedeljo, dne 24. oktobra, 1920

v Jugoslovanskem Domu v Euclid, O.

Tem potom uljudno vabimo vse zavedno članstvo in drugo cenjeno občinstvo, da se vdeleži v največjem številu te naše veselice.

Obenem se naznanja, da vsak član ali članica, našega društva, Zavedni Sosedje, ki se ne vdeleži te veselice, plača en dolar v društveno blagajno v pokritje društvenih izdatkov, ker je blagajna izčrpana.

Za dobro postrežbo, mrzlo pijačo in okusna jedila bo skrbel

ODBOR.

Kam pa v soboto zvečer?

na zabavni večer

DRUŠTVA LUNDER ADAMIČ

Št. 20 S. S. P. Z.

Društvo je poznano po svoji aktivnosti v dramatični, katero pa je prepustilo zadnje čase novejšim momencem. Društvo je tudi prirejalo zabavne večere, ki so bili vedno nekaj izvanrednega in zabavljajočih prav užitek.

Nekaj podobnega priredi društvo v soboto zvečer, dne 23. oktobra v prostorih Slovenskega Narodnega Doma. Na ta večer vabi društvo vse svoje člane, kateri tudi naklonjeno občinstvo. Ves program se bo vršil, kakor običajno in to pove vse.

TOREJ NE POŽABITE!

Razprodaja radi — preveliike zaloge

\$25,000 vredna zaloga najboljših moških in ženskih čevljev in drugih potrebščin se bo prodalo pod ceno.

Ker je javnost v tej okolici dobro seznanjena z našimi nizkimi cenami, in ker moramo zmanjšati našo zalogu in zbrati skupaj \$15,000 nemudoma, bomo znižali cene nižje nego plačujejo odjemalci navadno.

Razprodaja se prične v četrtek 21. oktobra ob 9. uri popoldne.

DEŽ ali SOLNCE.

Delavne rokavice, 20c vredne	9c
Rokavice z usnjatimi dlani, vredne 50c	33c
Rudeči in medri robe, vredni po 15c	8c
Moške nogavice, vredne 25c	11c
Moške delavne nogavice, vredne 35c	19c
Moške težke volnene nogavice, vredne \$1.00	49c
Moške težke volnene nogavice, vredne 50c	29c
Zenske nogavice, vredne 25c	13c
Zenske rujave, sive in črne nogavice, vredne 40c	23c
Zenske svilene nogavice, vredne \$1.00	49c
Deške in dekliske nogavice, vredne od 35c do 75c, črne, rujave in bele	od 13c do 39c

VELIKA IZREDNOST PRI ČEVLIJAH ZA OTROKE:

Moški težki delavni čevljii, vredni \$5.00 ..... \$3.19

Deški čevljii, vredni \$3.50 ..... 2.29

Deški čevljii vredni \$5.00 ..... 3.48

Otročki čevljii, vredni \$2.50 ..... 1.39

Zenski čevljii, vredni od \$6.00 do \$7.00 ..... 3.98

Gornje je le natisnjena zgodba o naših čudovitih izrednostih. Ako hočete v resnici ceniti te čudovite vrednosti, morate biti navzoči v

Naš bodoči predsednik, Warren G. Harding je nadvse drugo, on je dober pošten in tipičen Amerikanec.

On je one vrste človek kakoršnega potrebuje dežela v sedanjem času, in to je vzrok, zakaj se zbira v njega velika množica ameriških volilcev z velikim upanjem.

On je tipičen Amerikanec v njegovem pripadku življenju in pristni poštenosti njegovi globoki ljubezni do domovine, njegovem ponošu na njeno gloriozno prošloščjo in njegovi nadi za njeno še večjo bodočnost; v njegovi pravičnosti in občutljivi narodni vesti; v njegovem pametnem pre sodku, odkritosti in pogumu, in v njegovih vidnih in preizkušenih zmožnostih.

Kot vsi naši veliki predsedniki, Republikanci ali Demokratje, je bil on vzgojen v šoli ameriškega življenja, v šoli ameriškega ljudstva. Njegov pričetek je bil ponosen in ravno tako prenapolnjen z težkim delom, kot Lincolnov. Pošten, zmožen in vosten v vsem delu, kot je bil trpičen o svoboditelj, je on dobro izvršil vse, kar je započel brez bahanja in vpitja. Vedno je živel z in med ljudstvom in je deloval skupno z njimi. Najboljša šola za njega so bili ljudje in od njih se je vsega naučil in tudi spoznal kaj ljudje čutijo in mislijo — kaj dežela potrebuje in zahteva.

Tako je zrastel izmed nas in je postal prvi enak onemu, ki ga je ura poklicala, kajti on resnično lahko govori z ukazuječim glasom ameriškega ljudstva. V vseh križah v zgodovini naše dežele je mnenje ljudstva kazalo pot, nezmotljivo do pravega izida, in le ono ima moč, kot ima patriotsko razumnost, da ustavi deželo pred robom največje krize, kakoršne še ni bilo odkar se je država osnova, in jo privede varno na njeno pot do naše inspiracijske dediščine, do njene velike usode. Nihče drugi nego udan in preizkušen sin Amerike ne more biti njen predstavnik in zanesljiv vodja v tej historični nujnosti, in Warren G. Harding je ta sin.

Cimveč smo ga videli in slišali v teku njegove kampanje, tembolj ga imamo radi

in mu zaupamo. Med temi tedni in meseci smo ga videli pred našimi očmi smo ga videli vzrasti izmed imen naših voditeljev do največjega voditelja izmed nas vseh. On stoji danes pred nami, kot orjaški Amerikanec, kot je: popolnoma razvit telesno in duševno. On govori z enim jezikom vsem ljudem, in njegov govor je odprt, pri prost in iskren. Njegov namen ni prikupiti se temveč informirati — povediti, kaj bo storil in kaj ne bo storil, in to tako razločno, da ne more biti nikakega povoda za nerazumevanje. Mi vsi vemo, da misli on kar govori in, da mu lahko popolnoma zaupamo.

Amerika bo varna pod vodstvom tega dobrega in velikega Amerikanca. On stoji trdno na ameriški zemlji, in njegovo srce bije najpreje z Ameriko, toda njegov pogled ni omejen samo na ameriško okrožje. On ima trezno samozavest v svojo zmožnost brez nečimurnih pretvez. On gleda nase, ne kot na nadčloveka, temveč kot na enega izmed nas. On bo vedno skušal storiti ono, kar misli, da bo v splošno korist državi. In da se bo to moglo izvesti bo poklical na pomoč naše najboljše može. V vodstvu in pospeševanju naprednih delovanj Republikanske stranke, bo vedno poslušal glas ljudstva, se znjimi posvetoval in z njimi skupno korakal; in oni so spoznali, da ima on on neodvisnost, moč in pogum storiti to, kar se zdi njemu pravično in pošteno, in da bo on zagovarjal in podpiral vse potrebne reforme z vsemi silami in oblastmi pod njegovim vodstvom.

Blagoslov je za deželo in za Ameriško ljudstvo, da imamo sedaj ob tem času, pri liku izročiti v roke tega zanesljivega kraljice veslo državne ladje. Nam preostaja, da vsi skupno naredimo naš delež; da postavimo pravega moža na pravo mesto, ob pravem času. Mi bomo izvršili naše delo s tem, da se bomo podali k volilni koči, dež ali solnce in glasovali za

Harding in Goolidge

MALI OGLASI

BODITE PAMETNI in kupite

AR-BU MAZILO

za rane, izpahke, lišaje, opeklbine in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarini in denar nazaj, ako niste zadovoljni.

THE AR-BU LABORATORIES CO.

14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

CHARLES BOITZ,

krojač

Zastopnik moderne krojaške družbe.

6729 Bonita Ave., Cleveland, O.

Oddaljeni rojaki se lahko ob

branje name pismenim potom,

in jih obiščem.

244-47

Jabolčnik! Cider!

Kdor želi dobro piča po nizki ceni, naj se zglaši pri

Maks Leonard

19211 SHAWNEE AVE.

kjer ga dobite v količinah od 25 galonov naprej. Tako dobre piča se ne dobijo povsod in vselej. Vzemite Shore Line karo in izstopite na stop 125.

DORRODOČA

MLEKARIJA

nprodaj!

S. MEHL

1383 E. 65th St.

POZOR SLOVENCI!

Pri meni si lahko naročite fin JABOLČNIK po nizki ceni. Če želite vam ga pripeljem na dom. Naročite lahko pismo, ali pa po telefonu.

JOHN DRENICK

Geneva, Ohio.

TELEFON 136-L.

PEČ

na plin se prodaja po ceni. Kdor hoče skoraj novo, lepo peč, naj takoj vpraša na 6410 St. Clair Ave.

249

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.

Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,

PROTI OGNJU

Telefon — Wood 228-R

na vzhodni 144, cesti, na lepem prostoru. Hiša obsega 6 sob, kopališče, plin, furnez in elektrika in vse moderno urejeno. Cena samo \$7,200; v gotovini \$2200 in drugo na mesečna plačila, \$50.00 na mesec. Poizve se na 1227 E. 176th St.

ČEDNO STANOVANJE se edda družni brez otrok, obstoji iz 4 sob, kopališče, in vse moderno urejeno. Poizve se v uradu ENAKOPRAVNOSTI. 248-52.

Katero kupite?

8 sob, moderna hiša, kopališče, elek. luči, fornez, perišče in škril. streha. Zahteva se \$3,000 v gotovini. Prazna, lahko se takoj selite. 1345 Russel Rd. (East 70th St. blizu Superior Av.

6 sob moderna hiša, kopališče, fornez, elek. luči, \$6,200. East 70th st. blizu Superior Ave.

McKenna Bros.

1365 EAST 55TH ST.

Odprto ob večerih.

THE W-K DRUG CO.

St. Clair, vogal Addison Rd.

Edina slovenska lekarna

v Clevelandu.

Mi izpoljujemo zdravniške recepte točno in natančno.

JOHN KOMIN.

Lekar.

SPREJEM V DRUŠTVO

"SLOVENIJA"

je prost vstopnine v mesecih: juliju, avgustu in septembriju \$6 na teden podpore. Usmrtni na \$250.00.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaleda ur in zlatnine.

Wm. Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, O.

LIBERTY BOND IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačame v gotovini takoj. Simon, zanesljivi prekupcevalec, soba 216 Lenox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejač. Vogal deve ta cesta in Eucli dave, nad Singer Sewing Machine Co., Ogle, do 6. ure zvečer.

KUPITE DELNICE SLOV.DEL DOMA V COLLINWOODU.

Naznanjam vam, da sem začel prodajati najboljši

OHIO MOŠT in upam, da bo rojakom ustregel.

Se priporočam Slovencem za obila na ročila.

HENRY LUNACHEK

19112 Shawnee Ave.

Shore Line stop 125.